

KUOLEMAN TUOLLA PUOLEN

Pekka Ervastian esitelmä 15.12.1929

Kuolemanjälkeisestä elämästä tekee mieleni säännöllisesti uudestaan ja uudestaan puhua. Ei sen takia ainoastaan, että aihe on itsessään tärkeä ja meitä jokaista ihmistä kiinnostava, vaan senkin tähden, että voimme löytää siitä, niinkuin kaikista muista elämän filosofisista, okkultisista aiheista yhä uutta ja uutta. Voimme tehdä uusia havaintoja kuolemanjälkeisen elämän suhteen, ja silloin tuntuvat taas kaikki asiat niin ihmeellisiltä, että tekee mieli niistä puhua. Onhan semmoisia teosofejakin, jotka ajattelevat, ettei ole mitään uutta auringon alla siinäkin merkityksessä, että kun he ovat lukeneet jonkun teosofisen kirjan, ja kun ovat lukeneet jälleensyntymisestä ja kuolemanjälkeisestä elämästä, tuonelasta, kiirastulesta ja taivaasta, niin heistä tuntuu, että nyt he tietävät kaikki, eivät he jaksa eivätkä halua lukea toisia kirjoja, koska ne asiat ovat heidän mielestään tuttuja. Mutta jos me ajattelemattomuudessamme sanomme sillä tavalla, niin se osoittaa ensin, että me emme mitään tiedä, ja toiseksi, että me emme ole vielä oikeita totuudenetsijöitä, sillä jos olemme totuudenetsijöitä, jotka tahtovat päästä tietoon asioista, silloin emme ajattele mistään tuommoisesta suuresta kysymyksestä, kuin kuolemanjälkeisestä elämästä, että me tiedämme jo kaikki, päin vastoin me silloin tiedämme selvästi, ettemme mitään tiedä, vaan haluamme päästä tietoon. Ja ensimmäinen askel tiedon tiellä on se, että jos ensin pääsee selvyYTEEN siitä, mitä mahdollisesti toiset tietävät, jos sen saa itselleen selväksi, silloin on jotain voittanut, mutta siihen ei pysähdy, vaan yhä tahtoo kuulla samoista asioista, jos mahdollisesti olisi joku sana, kertomus, joka selvittäisi paremmin asioita ja toisi esille uusia näkökohtia. Totuudenetsijä toivoo, että pääsisi kuin kosketukseen toisen sielun kanssa, saisi kuulla, mitä tuo toinen

on mahdollisesti kokenut, pääsisi jollakin tavalla osalliseksi hänen tiedoistaan.

Kun ihminen on tällä tavalla totuudenetsijä, hän löytää aina jotain uutta, eikä hän väsy mihinkään. Me olemme kovin pintapuolisia, jos ylevästi väsymme, olemme pinnalla, emme ole ottaneet ensimmäistä askelta syventyäksemme mihinkään. Kuolemanjälkeinen elämä on semmoinen, että siitä voi puhua yhä uudestaan ja uudestaan. Sillä välin, kun on siitä puhunut ja taas tahtoo puhua, on voinut tehdä jonkun kokemuksen tai nähdä jotain, joka valaisee uudella tavalla ihmisen sielua, sen kohtaloa ja kehitystä. Ja sentähden on luonnollista, että ihminen tahtoo tuohonkin kysymykseen kuolemanjälkeisestä elämästä yhä uudelleen ja uudelleen syventyä.

Nyt tekisi mieleni puhua parista seikasta tämän kuolemanjälkeisen elämän yhteydessä. Ensiksi tahtoisin puhua siitä merkillisestä asiasta, jota voisimme nimittää kuoleman paikallisuudeksi tai kuolemanjälkeisen elämän paikallisuudeksi ja toiseksi kuolemanjälkeisen elämän suhteesta tähän meidän näkyväiseen jokapäiväiseen, ruumiilliseen elämäämme, siitä, missä suhteessa ne ovat toisiinsa ja kuinka me voimme havaita, ymmärtää, mikä ihmeellinen laki vallitsee olemassaolossa, kuinka kaikki on merkillisellä tavalla täällä järjestetty.

Ensin siis kuolemanjälkeisen elämän paikallisuudesta. Sen tiedämme, että kuolemanjälkeinen elämä ei ole tässä näkyväisessä maailmassa, sillä tästä me siirrymme pois. Siksi voi olla ihmisiä, jotka ajattelevat, ettei kuolemanjälkeistä elämää ole, koska ruumis ihmisen kuoltua on jäänyt tänne, eikä sielu missään näy. Sentähden on selvää, että kuolemanjälkeisellä elämällä täytyy olla joku toinen paikallisuus. Nyt tiedämme kaikki teosofisista luvuistamme, että sanotaan tämän kuolemanjälkeisen elämän olevan sekä paikallisen että ruumiillisen jollakin tavalla. Siitä tulee vakuutetuksi spiritistisissä istunnoissa, jos joutuu tekemisiin henki-ilmoitusten ja henki-ilmestyksien kanssa, mutta ennen kaikkea, jos itse eläessään saa kokea kuolemanjälkeistä

elämää, jos saa liikkua ulkopuolella fyysillistä ruumistaan ja toisessa maailmassa, jossa kuolemanjälkeinen elämä vietetään. Silloin tulee selville siitä, että kuolemanjälkeisellä elämällä on oma paikallisuutensa ja oma aineellisuutensa, vaikka se ei ole tätä fyysillistä laatua ja vaikka se ei ole näissä kolmessa dimensionissa.

Tätä kuolemanjälkeistä elämää voisi kuvata lyhyesti sillä tavalla että ensin kuolemanjälkeinen elämä vietetään kuussa ja sitten auringossa. Tämä on silloin vähän symbolisesti sanottu, sillä kuolemanjälkeistä elämää vietetään tietysti meidän oman maapallomme sisässä, eli näkymättömässä organisatsiossa. Niinkuin meillä on tämä fyysillis-eetterinen ruumiimme ja sitten näkymätön auramme, johon joudumme kuoleman jälkeen ja johon muodostuu kuva meidän fyysisestä persoonallisuudestamme, samoin on meidän maapallollamme ei ainoastaan tämä fyysillis-eetterinen ruumis, jonka pinnalla me elämme, tai me emme suorastaan elä sen pinnalla, sillä onhan vielä ilmaa, joka on fyysillistä, vaan sen karkealla pinnalla, mutta maapallolla on myöskin astraaliruumiinsa, auransa, pallonsa ja myöskin sitten vielä oma semmoinen minämuotonsa, en oikein tahtois sanoa sitä mentaaliruumiiksi, sillä minun tekee mieleni lukea mentaaliruumis astraaliruumiiksi. Se minäorganisatiosi, on tavallaan mentaaliruumiin ulkopuolella, mutta voisimme sanoa, että maapallolla on minäorganisatiosi, joka on pallon muotoinen aineellinen olemus.

Kun nyt tarkastamme maapallon astraaliruumista ja minäruumista, niin joudumme siihen ehkä omituiseen tulokseen, että maapallon astraalinen aura ulottuu kuuhan saakka. On aivankuin kuu, tuo pallo, jonka näemme fyysisillä silmillämme tuolla taivaalla, olisi maapallon astraalisen auran kehässä ja kiertäisi sitä kehää ja pysyisi aina siinä kehässä. Ja koska kuu on luovuttanut – se kun on vanhempi kuin meidän maapallomme – oman elämänsä maapallolle, sillä ei ole enää omaa astraaliruumista enemmän kuin minäorganisatiosia, mutta sillä

on jonkinlainen astraalinen jäännös, siemen jäljellä, joka on yhteydessä maapallon astraaliruumiin kanssa, se on paljon pienempi, niin että sen piiri leikkaa toisia. Kuun ja maan astraaliruumiit ovat kuin yhteydessä. Ja kuulla on hyvin suuri vaikutus maapalloon, kun kuu on maapallon äiti. Se ei vaikuta ainoastaan fyysillis-eetterisesti, vedä siis vesimassoja puoleensa, vaan myöskin salaisena voimana meidän maapallomme astraaliseen auraan, siis kaikkiin olentoihin, jotka ovat astraalisia, joilla on astraaliruumis, siis ihmisiin ja eläimiin.

Nyt muistamme, että teosofiassa ja vanhoissa mystillisissä kirjoissa voidaan puhua, että ihmisen kuolemanjälkeinen elämä on sublunaarinen, kuulle alamainen, kuuhun kuuluva. Se ei ole ainoastaan jonkinlaista symbolia, vaan se on sanallisesti totta, sillä maapallon astraaliruumis on ensin kuun vaikutuksen alainen, ja kun ihminen kuoleman jälkeen astuu tuonelaan, siis kiirastuleen, niinkuin katolilaiset sanovat tai kaamalookaan, niinkuin itämaalaiset sanovat, siis puhdistustilaan, niin ihminen silloin sieluna joutuu kuun vaikutuksen alaiseksi, kuun piiriin. Ja tämä on hyvin merkillinen seikka, niinkuin tulemme vielä huomaamaan, kun vähän enemmän puhumme siitä kuolemanjälkeisestä elämästä. Sentähden myöskin, kuten muistamme vanhoissa indialaisissa kirjoissa puhutaan maan kuuruumiista, ja sillä tarkoitetaan sen astraaliruumista. Puhutaan myöskin siitä tiestä, joka kuolemassa vie esivanhempien luo eli kuun luo. Nuo ovat salaperäisiä viittauksia, joita ymmärtää kun pääsee selville näistä asioista, että kuoleman jälkeen astraali-tuonelaelämä, joka vietetään maapallon astraaliruumiissa, on kuun vaikutuksen alainen. Sen astraalisen elämän loppupuoli, jota usein nimitämme alemmaksi taivaaksi, on kuun vaikutuksen alainen ja aivan kuun piirissä. Silloin ihmissielu on jo kulkenut siihen kohtaan maapallon astraaliruumiissa, jossa on kuun astraaliruumis mukana. Tämäkin selviää paremmin, kun puhumme sielun kuolemanjälkeisestä elämästä.

Mutta sitten on vielä ihmisen kuolemanjälkeisessä elämässä olemassa hänen varsinainen taivaansa, ja se taivas vietetään kolmessa tilassa, nim. maapallon minäorganismissa, jota me myöskin voimme nimittää maapallon aurinkoruumiiksi. Tämä maapallon minäorganismi eli aurinkoruumis on taas sillä tavalla merkillinen, että se on yhtä iso kuin koko aurinkokunta, siis se on toisin sanoen itse aurinko. Nyt tässä fyysisessä elämässä on meillä aurinko tuolla taivaalla ja se näyttää loistavalta kehältä, joka valaisee meitä. Ja taas, aurinkoruumiiseen, niin me astumme aivankuin sisään aurinkoon, mutta silloin havaitsemme, että aurinko ei olekaan mikään tuommainen pieni pallo tuolla aurinkokunnan keskellä, vaan aurinko on koko aurinkokunta, joten maapallon minäruumiissa, itse auringossa, emme saatakaan nähdä mitään aurinkoa – se on vain tämä fyysillinen ilmiö – mutta me olemme keskellä valoa, ja se valo on niin suuri, että se aivankuin tunkee maapallon sisään. Tuossa taivaallisessa tilassa eli itse auringossa on niin, että valo on kyllä kaikkialla, mutta kuitenkin se ikäänkuin tulvii sisään päin.

Mitä tulee kuuruumiiseen, kuutilaan, johon astumme kuoltuamme tuonelaan lähtiessämme, niin siellä ei tietenkään ole aurinkoa, mutta ei myöskään kuuta sillä tavalla, että se näkyisi loistavana, vaan me elämme keskellä kuuta, niin että kaikki loistaa. Sentähden on keskiajalla keksitty nimitys „astraalinen“ sanasta aster, joka merkitsee tähti. Se on tähtimaailma, ja sillä on tarkoitettu, että kaikki siinä maailmassa on kun tähtiä, kaikki loistaa samalla tavalla kuin tähdet ja kuu yöllä heikolla, mutta selvällä valolla, mutta se valo on aivan toinen kuin auringon valo. Tuonelassa, maapallon kuutilassa on valaistus kyllä aivan selvä ja kirkas, mutta sillä on hopeinen väri ja se ei tule mistään, vaan kaikki paikat itsestään loistavat ja aivankuin lainavalolla. Se on kuuvalo.

Tämä on erinomaisen kiintoisa huomio, kun sen osaa tehdä objektiivisesti, mutta ihminen, joka kuoltuaan lähtee näihin

maailmoin, hän ei osaa tehdä tällä tavalla havaintoja, jollei hän ole okkultisti tai tietäjä, sillä hän ei ole kehittänyt omaa kuu- tai aurinkoruumistaan, että osaisi objektiivisesti tehdä havaintoja. Mutta kun tällä tavalla esitetään havaintoja, ne eivät ole esitetyt vainajan kannalta, vaan semmoisen, joka tekee objektiivisesti havaintoja. Me voimme sanoa, että kuolemanjälkeinen elämä on semmoista, että kun täällä maan päällä on elänyt fyysillisesti aikansa, sitten kuuluu koputuksia ja ovet avataan ja suljetaan. Ihminen ei ole enää fyysillisessä maailmassa, vaan ovet on avattu uuteen maailmaan, kuumaailmaan. Ja sitten kun se tila on loppuun kulutettu ja ihminen saa astua uuteen tilaan, taas kuluu koputuksia ja ovet avataan ja suljetaan ja hän astuu kolmanteen suureen saliin, joka on pelkkää kirkasta valoa, niin ettei ihminen sitä ollenkaan kestäisi, ellei hän olisi niin puhdas, niin puhdistunut, että mitä hänessä hienointa on, se on yhtynyt korkeampaan minään, jonka avulla ainoastaan ihminen saattaa kestää sitä valoa. Useimmat eivät vielä kestä sitä kovin kauan, vaikka toiselta puolen siinä tilassa ei ole aikaa ollenkaan meidän merkityksessä, ja voidaan sanoa, että tuhat vuotta siinä tilassa on kuin yksi päivä

Siinä maapallon taivaallisessa ruumiissa, sen minäorganismissa, on siis paikallisuus semmoinen, että se, koska se käsittää koko aurinkokunnan, samalla sulkee itseensä kaikki planeetat tässä aurinkokunnassa. Tämä on hyvin merkillinen ja huomattava seikka. Ja on suhde tietysti sama toistenkin planeettojen. Jokaisen minäorganismi sulkee sisäänsä auringon ja kaikki planeetat. Se on hyvin ihmeellinen olemisen tila, mutta sekin on rajoitettu, muodollinen, koska se ei mene ulkopuolelle aurinkokunnan.

Nyt taas, jos käänämme huomiomme toiseen kysymykseen: mikä on ihmisen kuolemanjälkeisen elämän ja tämän näkyväisen elämän suhde toisiinsa – niin me näemme, että tässä näkyväisessä elämässä me vietämme osan aikaamme, tavallisesti sanotaan kaksi kolmasosaa aikaamme

päivätajunnassa, mutta yöllä nukkuessamme meidän tajuntamme ei ole tässä näkyväisessä elämässä, vaan jossakin muualla. Tieteelliset tutkijat eivät ole selvillä siitä, missä se on, voidaan sanoa, että se on pikkuaivoissa tai selkärangassa, mutta se ei selitä, mikä uni on ja mitä me itse olemme sillä aikaa, kun nukumme. Yhden kolmasosan ajastamme vietämme unielämässä, jolloin päivätajunnasta olemme vetäytyneet pois, emmekä siitä unielämässä tiedä muuta, kuin että „minä näin unta“. Ja se uni saattaa olla hyvin sekavaa, hullunkurista. Mutta noin sanomalla me todistamme, että meidän päivätajuntamme oli mukana tuossa unielämässä. Me ihmettelimme, mikä se maailma on, jossa voi tapahtua minkälaisia asioita tahansa, semmoisia, joita me emme tekisi päivätajunnassa, ja myös semmoisia tapahtumia voi siellä sattua, joita ei tapahdu päivätajuisessa elämässä, joten me usein ajattelemme unielämää halveksivasti. Vasta viime vuosisadalla on ruvettu kiinnittämään huomiota tieteelliseltä taholta unielämään ja huomattu, että siinä ihminen paljastaa oman alemman sielutilansa. Psykoanalyytikot ovat tulleet hyvin tarkoiksi tässä suhteessa, niin että jos heille kertoo unensa, voivat he selittää ne niin, että ihminen hämmästyä. Ja lääkäri esim. voi potilasta unen perusteella auttaa niin, että potilas pääsee jostain sielullisesta painostuksesta. Tottunut psykoanalytikko voi unien perusteella vetää esiin toisen sielun sopukoista semmoista, jota ei tuo toinen ole voinut aavistaa, ja niin on voinut auttaa tuota toista.

Se, jota näemme unielämästä, se on mahdollottoman pieni osa yöelämästä, sillä kun on tehty havaintoja, on huomattu, että pitkäkin uni ei ole kestänyt edes yhtä sekuntia, niin että unielämässä on täytyntä olla paljon semmoista, joka on jäänyt meiltä salatuksi, josta meillä ei ole tietoa herätessämme. Ainoastaan salatieteilijä, joka voi niitä asioita seurata ylifyysillisellä tavalla, tietää kuinka ihmisen laita on unen aikana. He tietävät ja näkevät, että kun ihminen nukkuu, hän oikeastaan itse asiassa käy läpi päivän tapahtumat, hän katselee niitä

jonkinlaisina kuvina. Kaikki ne henkilö ja tapahtumat, joiden kanssa hän oli tekemisissä päivän aikana, vaikuttavat ja puhuvat hänelle elävästi, kuten päivän aikana, ja hän näkee, miten hän oikeastaan olisi voinut menetellä eri kohdissa. Hän arvostelee itseänsä: „Tuossa tein tyhmästi, väärin.“ Mutta tämä tällainen arvostelu on enemmän vaistomaista kuin itsetietoisista. Ihminen nukkuessaan joutuu semmoiseen tilaan, jossa asiat ja tapahtumat puhuvat omalla tavallaan, ja siitä hän näkee ilman, että osaa itsetietoisesti ajatella mitään, hän saa vaikutelmia, ja sitten on aivankuin hänen oma minänsä sisästäpäin vastaisi niihin. Ja jos se minä sitten tuntee, että tuossa on ollut jotain takana, jotain hyvää, jos minä on voinut ottaa siitä jotain itseensä, se minä, johon ei pahaa mahdu, niin se lähettää sen aivankuin takaisin tuohon nukkuvaan ihmiseen, astraaliruumiiseen, ja siitä on seurauksena, että jos ihminen on nukkunut riittävästi, että hänen unensa on ollut niin pitkää, ettei se ole ollut ainoastaan edellisen päivän kertaamista, vaan että minä on voinut jotain siihen lykätä, silloin hän tuntee itsensä virkistyneeksi, asiat ovat tulleet ratkaistuiksi. Sentähden on hyvin viisas tuo sana: „Nukutaan ensin sen asian päälle“, sillä ihminen nukkuessaan joutuu kosketuksiin sisäisen maailman kanssa, jolloin asiat hänelle selviävät, että hän seuraavana päivänä tietää, miten asiat ovat ratkaistavat. Meidän ei pidä halveksia semmoisia sanaparsia, jotka perustuvat kokemukseen. On viisasta nukkua semmoisten asioiden päälle, jota ovat tärkeitä.

En nyt puhu, mitä tapahtuu ihmisen fyysilliselle ruumiille hänen nukkuessaan, siihen puoleen emme tällä kertaa kiinnitä huomiota. Ne voimat ja lait, joihin ihminen joutuu nukkuessaan, ovat moraalista laatua, ei fyysillistä, kuten täällä. Täällä on kaikki hyvin järjestetty: jos sekoitetaan sokeria ja vettä, siitä tulee makeaa vettä, siinä ei ole mitään suorastaan moraalista pinnalta katsoen. On toista, jos menemme kyllin syvälle asioihin, mutta tiedemiehet eivät näe mitään moraalialia, vaan lakisiteisyyttä. Mutta kun ihminen joutuu yöllä maapallon astraaliruumiiseen,

niin siellä lait ovat moraalisia, ei fyysillisiä. Sentähden, kun ihminen muistaa jotain minän vaikutuksesta tai mitä on hänen edellisestä päivästäan hänen aivoissaan, niin ne tuntuvat luonnollisilta unitilassa. Vaikka mitä ihmeellistä tapahtuu unessa, ne kaikki tapahtumat ovat moraalisia, eivät fyysillisesti lakisiteisiä, ne ovat astraalisia, eivät fyysikaalisia.

Kun ihminen kuolee, ja hän joutuu tekemisiin ensin kuun kanssa ja sitten auringon kanssa, niin voisimme toisella kielellä sanoa, että hän ensin joutuu tekemisiin yön kanssa, sitten päivän kanssa. Astraalista elämää voimme nimittää yöksi, „die Nachtzeit der Natur“, kuten eräs saksalainen filosofi on sanonut. Todella tuo astraalinen elämä ja astraalinen ruumis, koko kuun hallitsema elämä on kuin yöelämää, jota vastoin auringon hallitsema elämä on kuin päiväelämää. Sentähden voimme sanoa vertauskuvallisesti: kuolemanjälkeisessä elämässä on ensin yöelämä ja sitten päiväelämä.

Jos nyt seuraamme jotain ihmistä, joka kuolee, niin näemme, että hänen kuolemansa, niinkuin on monta kertaa sanottu, on siinä, että eetteriruumis, fyysillinen ruumiin sisäpuoli, joka muuten normaalioloissa on yhteydessä fyysillisen ruumiin kanssa, höltiää ja nousee jaloista ylöspäin ja erkanee fyysillisestä ruumiista, ja ihminen itse tajunnassaan seuraa mukana. Kun tämä alkaa, niin ihminen ensin joutuu semmoiseen tilaan, että hänen tajuntansa nousee eetteriaivoihin, ei siis jää fyysillisiin aivoihin. Ihminen on kuin transsissa, ihmeellisessä unessa, voisi luulla hänen nukkuvan, mutta ei hän nuku – hänellä voi olla vaikka silmät auki – vaan hän joutuu erikoiseen tilaan, jolloin asiantuntijat sanovat, ettei kuolevaa ihmistä saa häiritä, ei itkeä vierellä, ei liikuttaa häntä. Kun hän on siinä tilassa, silloin koko hänen mennyt elämänsä kulkee hänen silmiensä editse, aivan objektiivisesti, niinkuin filmissä, ja ihminen itse on objektiivinen, hän on oma tuomarinsa, hän katselee omia tekojansa, mutta tajunnassaan, ajatuksissaan objektiivisesti lajitellen: nuo vasemmalle, huonolle puolelle, nuo oikealle,

hyvälle puolelle. Ja se, mikä silloin tapahtuu, on että hän heittää päältäään eetteriruumiin eli eetterivoiman. Sentähden, vaikka hän kuolee, on usein niin, että hän jatkaa sitä katselemista ja tuomitsemista eetteriruumiissaan, ja on kuin hän heittäisi ulos maailmaan entisen vanhan elämänsä, kaikki nuo kuvat, jotka hän muodostanut maallisen elämänsä aikana, sillä yhdeltä kannalta on, kuin me näkisimme jotain kuvia. On kuin hän heittäisi kaikki ne kuvat ulos maailmaan maailman suurten voimien syötäväksi, ja hän vapautuu sillä tavalla koko vanhan persoonallisuutensa sisällöstä. Mitä sitten tapahtuu? Kolme päivää on kulunut, kun hän heitti pois eetteriruumiin. Sinä aikana hänellä on voinut olla seikkailuja. Ihminen on hyvin elävä eetteriruumiissaan ja hän voi siinä olla mukana maailmassa, mutta me emme kiinnitä huomiota siihen. Sääntönä on, että ihminen heittää eetteriruumiinsa pois, muistikuvansa maailman voimien syötäväksi, ja ne muistikuvat koskevat päivätajuista elämää. Eetteriruumis on koonnut päiväkuvia maallisen elämän aikana. Sitten seuraa se, että ihminen astuu maapallon astraaliruumiiseen, kuuruumiiseen, tulee kuolemanjälkeiseen elämään, tuonelaan, ja siinäkin tuonelaelämässä on taustana eli pohjana se, että ihminen elää uudestaan yöelämänsä maan päällä, sen mitä hän on nukkuessaan yöllä kokenut kuuruumiissa. Ja samalla tavalla, kuin hän yöllä muisteli päivän tapahtumia taaksepäin alkaen nukkumahetkestä aamuun saakka, jolloin hän heräsi, samalla tavalla hän kuuelämässä alkaa kuolemasta ja menee taaksepäin. Nyt, kuten tiedämme, päivätajuisesti me emme muista tarkkaan, jos rupeamme muistelemaan omaa elämäämme aivan siihen saakka, jolloin tulimme tähän näkyväiseen maailmaan äidin kohdusta, meidän muistimme alkaa vasta myöhemmin, vuoden tai kahden vuoden vanhana, riippuen siitä, miten tietoisia olemme pieninä olleet tämän maailman asioista. Mutta yömuistimme, mitä olemme eläneet nukkuessamme – pieninä lapsina me nukumme suurimman osan elämäämme – koko yöelämämme astuu eteemme kuolemassa.

Tässä kuuruumissa tuonelassa me elämme uudestaan taaksepäin yöelämämme. Nyt yöelämämme oli aina päiväelämämme kertaamista ja toistamista. Nyt tuonelassa se on sitä aivan uudella tavalla, ei objektiivista katsomista, vaan sitä puhdistusta, mikä tapahtuu kuvissa unen aikana. Se tapahtuu nyt tuonelassa kuoleman jälkeen. Unessa me otamme verrattain vähän oppia, sentähden että se ei ole meille todellista, vaan kuvien näkemistä, mutta kuoleman jälkeen ei ole puhetta kuvista, vaan se mikä on ollut ennen kuvia, se tulee nyt todelliseksi. Siellä me olemme yhtämittaa puhdistuksen tilassa, elämme yhtämittaa päiväelämää, mutta ei ainoastaan sitä, vaan myöskin miten se päiväelämä meihin yöllä vaikutti. Elävästi tulevat kaikki ihmiset ja tapahtumat meidän luoksemme ja puhuvat meille ja me saamme uutta kokemusta, kun elävästi tunnemme ja näemme ja koko olemuksessamme tiedämme, että tuo oli väärin. Eikä se ole rauhallista tapahtumien toistamista, vaan se on itseensä arvostelemista, se on heittäytymistä tuskiin siinä määrin kuin meissä on ollut syntiä ja pahaa. Se on niin todellista tuo kaikki muistaminen, ettei sitä voi kuitata muuten kuin sanomattomilla tuskilla ja kärsimyksillä. Me menemme silloin taaksepäin aina varhaisimpaan lapsuuteemme – meidän kulkemisemme taaksepäin on kulkemista suurempaan puhtauteen – ja sitten syntymän portille ja sen kautta siihen maailmaan ja elämään, jota elimme ennen syntymää maan päällä. Tuonelaelämään kuuluu sen elämän kertaaminen, jota elimme ennen syntymää, ja se tekee, että kuolemanjälkeinen elämä tulee sangen ihmeelliseksi. Siellä on se sangen merkillinen periodi, jolloin me joudumme tekemisiin kuolemanjälkeisessä elämässä niiden olentojen kanssa, joiden kanssa olimme tekemisissä ennen syntymää. Minkälaisia henkiolentoja ne olivat? Ne olivat niitä suuria opettajia, joita olimme edellisessä elämässä tunteneet, joilta olimme ottaneet vaikutusta vastaan, niitä vanhoja viisaita, joiden opetuksia edellisessä elämässä olimme saaneet kuulla ja jotka olivat siunanneet meitä, kun meidän piti uudestaan lähteä

taivaasta maan päälle. Me olimme sitten tietysti uusi persoonallisuus, että kun me sitten tuonelassa elämän loppupuolella kohtaamme näitä opettajia, ei se merkitse sitä, että me muistaisimme edellistä maanpäällistä elämäämme, ei ollenkaan, vaan me joudumme ainoastaan niiden kanssa tekemisiin, koska ne elämänlain mukaisesti valvovat meidän syntymistämme tähän maailmaan.

Sentähden tämä kuolemanjälkeinen elämä on hyvin merkillinen, sillä on kuin ihminen kulkisi maan pinnalta ulos ja ulos avaruuteen kuuhun päin ja tulisi aivan kuuhun: ja kuussa tulevat häntä vastaan ne suuret opettajat, joihin hän edellisessä elämässä oli (tutustuneet) tuntenut luottamusta. Ja tämä viimeinen periodi on siis jonkinlaista taivastilaa, ja sitä nimitetään alemmaksi taivaaksi. Siinä ovat ne vanhat opettajat, jotka ovat antaneet pohjan meidän sieluntilallemme, kun synnyimme. Sillä tavalla olimme saaneet sielumme muovailuksi, kun tänne synnyimme. Sanokaamme, että me vasta ensi kertaa olimme syntyneet tänne kristikuntaan ja kuulleet Jeesuksesta Kristuksesta, edellisessä elämässä olimme Kiinassa ja siellä kuulimme Buddhasta ja Konfutsea ja kävimme temppelissä ja otimme vastaan paljon hyvää vaikutusta tuosta vanhasta uskonnosta. Sitten ovat nuo vanhat opettajat olleet suojelusenkeleinä meidän luonamme, kun synnyimme, he itse tai heidän lähettinsä. Ja parhainta meidän sielussamme tässä elämässä on ollut se, mitä olimme oppineet edellisessä elämässä.

Kun nyt olemme täällä kristikunnassa eläneet, niin olemme ottaneet vaikutuksia vastaan uudelta opettajalta, Jeesukselta Kristukselta, vaikka tavallista on, ellemme ota lukuun nykyaikaista teosofiaa, että ihminen tässä näkyväisessä elämässä ottaa kyllä vastaan vaikutelmia Jeesukselta Kristukselta, mutta se pohja, minkä hän elämältä saa on Moosekselta. Se eettinen pohja, mikä meille tarjotaan kristikunnassa on Mooseksen etiikka. En tahdo sanoa sillä mitään pahaa Mooseksesta, mutta tahdon vain sanoa, että

Jeesukselta Kristukselta otamme hyvin vähän vastaan täällä kristikunnassa.

Kun nyt kuolemme, niin se moraalinen voima, mikä meitä on puhdistanut kiirastulessa, se on tullut Moosekselta. On kuin hän olisi seisonut siellä ja pannut meidät puhdistuksen kattilaan. Mutta sitten kun tulemme varhaisempaan lapsuuteemme ja syntymäämme, siellä tapaamme entiset opettajamme, Buddhan ja Konfutsen, ja nämä puhuvat meille Kristuksesta, tuovat meidän mieleemme, mitä olemme Hänestä kuulleet tässä näkyväisessä elämässä. Ja me kuljemme kohti taivasta, sitä, jossa Jeesus Kristus on. Me kyllä tiedämme, että Kristus on kaikissa opettajissa, mutta me tulemme Jeesuksen Kristuksen vaikutuspiiriin, me alamme sieluissamme väristä, vaikkakin me olemme jo puhdistuneet. Ja jos me olemme olleet uskonnollisia maan päällä, kuuluneet määrättyyn kirkkoon, niin me viimeisessä tilassa olemme kyllä semmoisten ihmisten ja opettajien kanssa, jotka ovat puhuneet meille Kristuksesta, mutta sitten, kun me myöskin tapaamme niitä toisia opettajia, niin meille selviää sielussamme, että me emme ole tienneet, mikä Kristus on, me emme ole saaneet oikein kuulla Kristuksesta. Kaikki tulee meistä läpikuultavaksi, koko teologia unohtuu meiltä ja me tiedämme, että lähestymme suurenmoista todellisuutta, jota me emme ymmärrä. Sitten avautuvat portit varsinaiseen taivaaseen, jossa ovat ainoastaan meidän korkeammat minämme. Me kuolemme persoonallisuudestamme pois, ja meistä tuntuu, kuin pitäisi meidän heittäytyä kuiluun tai lentää kuilun yli, vaikkemme siihen kykene, mutta meidän täytyy se tehdä. Ja meistä tuntuu, että tuossa kuilussa on ääretöntä tuskaa ja yksinäisyyttä ja me joudumme siihen. Ja silloin ihminen sieluna heittäytyy siihen kuiluun, sanomattomaan tuskaan, niinkuin hän vavisten odottaa ja pelkää. Ja samalla hän huomaa, tuntee ja tietää, että se tuska on suurimman riemun avaaja.

Nyt on tavallisen ihmisen todella erittäin vaikea kuvailla niitä taivaallisia kokemuksia, koska ne ovat tavallisesti vain tunnetta. Ihmisen on mahdotonta kauan kestää sitä, koska se on tunnetta ja hän tuntee, että hänen on mentävä kokemusten kouluun. Ja hän laskeutuu sumuun ja näkee edessään tulevan elämänsä ja kuinka hän saa kokea paljon ja yrittää paljon niissä kokemuksissa, kuinka hänen on kasvettava hyväksi, viisaaksi ja puhtaaksi. Ja hän tuntee niinkuin riemua katsoessaan tuota tilaisuutta, mikä on tarjona. Ja silloin hän lupaa elämälle: „Minä tahdon koettaa parastani tulevassa elämässäni, tahdon muistaa, että se on koulua. Minä tahdon unohtaa itseni, tahdon tehdä työtä toisten puolesta.“ Ja hän lupaa sen kuin reimuhuudossa ja astuu alas tuonelaan, ja uusi persoonallisuus alkaa hänelle muodostua. Ja se opettaja, sanokaamme Mooses – ja jonkun verran Jeesus – joka oli hänelle tärkeä edellisessä elämässä, tulee valmistamaan häntä uutta inkarnatsionia varten.

Se elämä, minkä hän viettää taivaassa, on verrattavissa meidän päiväelämäämme täällä, mutta päiväelämään miinus kaikkia realistisia kuvia. Se ei ole mitään muistamista päiväelämän vaikutuksista, vaan se on maanpäällisen elämän kaiken hyvän ja kauniin ja ylevän toteuttamista ylenmääräisesti. Sentähden se on taivasta, se on tulos yöelämän vaikutuksista, opetuksista. Se on samalla tavalla kuin ihminen herätessään jonakin aamuna virkistyneestä unesta, tuntee olevansa kuin uusi ihminen täynnä voimaa toteuttamaan kaikkea hyvää. On kuin tuommoinen tunnelma olisi hänen taivaallisessa päiväelämässään, se tunnelma, joka on rakennettu tämän maallisen päiväelämän pyhimmistä hetkistä. Se on aurinkoelämää se viimeinen periodi kuolemanjälkeisessä elämässä, se on paljasta kirkkautta, ja siinä ei menesty, pysy mikään muu kuin kaikista korkein, pyhin ja paras.